

**2020-24-0152-00222**

**Skrivelse af 6. marts 2020 fra Nordjyllands Politi (5100-89110-00017-20)**

Et slagtesvin med et brok større end 15,5 cm og med et sår på undersiden af broksækken på mindst 14 cm blev transporteret levende slagtning uden separation fra de andre dyr. Det fremgik ikke af sagen, hvorledes slagtesvinet var blevet håndteret i besætningen.

**Rådet udtalte:**

Spørgsmål 1:

Om besætningsejer X eller dennes ansatte, ved at lade dyret gå i besætningen igennem flere uger med beskrevne lidelse derved har undladt at behandle dyret omsorgsfuldt samt undladt at beskytte dyret bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe og i bekræftende fald finder rådet da, at besætningsejer derved har handlet uforsvarligt eller grovere uforsvarligt.

*Svar ad 1:*

Følgende fremgår blandt andet af embedsdyrlægens undersøgelse d. 28. januar 2020:

*”Ved den kliniske undersøgelse af det levende dyr kunne det konstateres, at dyret havde et brok i navleregionen som målte mere end 15,5 cm, med et sår på undersiden der målte mindst 14 cm og hvor der var åbent to steder direkte ind til bughinden/tarme (jf. bilag 2, foto nr. 6). I såret fandtes dybe sår render med bindevævsdannelse der hang i trevler ned fra dyret (jf. bilag 2, billede 3,5). Dyret fremstod ikke smertepåvirket ved palpation (berøring) af broksækken, og dyret var af normal huld og alment upåvirket med en temperatur på 38,7 °C.*

...

*Ved nærmere undersøgelse af det afskårne præparat (broksæk), fandtes der et læderet/flosset og åbent slidsår (jf. bilag 2, foto nr. 1,3,5) af betydeligt omfang på broksækkens underside, samt et større stykke af en tarmsekvens der også var læderet og misfarvet, hvilket kunne have været en igangværende adhærencedannelse (sammenvoksning) af tarm- og bugvæg, jf. foto nr. 9 og 10 i bilag 2. Mindre adhærencer kan nemmere opdages, når tarmsættet og brokken forsigtigt fjernes samtidigt, dette var ikke tilfældet pga. den slagtemæssige fejl, beskrevet ovenfor, nederst i afsnittet ”Baggrund”. Der fandtes ingen tydelige tegn på adhærencer inde i brokken. Slidsåret er opstået ved, at brokket har opnået en størrelse, der har gjort at broksækken, vedvarende er kommet i kontakt med omgivelserne/underlaget, og derved har fået slidt hul på undersiden. På indvendige side af broksækken fandtes ingen tydelige tegn på adhærencedannelse (sammenvoksning af tarm og bugvæg på indersiden af brokken).”*

Følgende fremgår af den pato-anatomiske undersøgelse fra Sektion for Patologi, Institut for Veterinær- og Husdyrvidenskab, KU SUND, dateret d. 25. februar 2020:

*”Ved inspektion af det andet hudstykke fandtes en cirkulær udposning med en højde på op til ca. 7 cm og en diameter på ca. 12 cm.*

*Udposningen fandtes i relation til fem dievorter, hvorfor udposningen udsprang fra bugvæggens midtlinje. Deklivt på udposningen fandtes en cirkulær ulceration med en diameter på ca. 9 cm.*

*Under ulcerationen fandtes granulationsvæv med en tykkelse på ca. 0,2 til 0,3 cm samt bindevæv med en tykkelse på op til ca. 0,5 cm.*

*På den indvendige side af præparatet fandtes en brokring med en diameter på ca. 2 cm. Der fandtes gennemgang fra broksækken og ud gennem ulcerationen. Udposningen bestod af en broksæk. Tyndtarmen målte ca. 60 cm. En del af tyndtarmen var belagt med nydannet bindevæv, og ved opklipning af tarmen fandtes tarmvæggen dilateret, fortykket og hæmorrhagisk.*

*På baggrund af ovenstående fund kan det konkluderes, at udposningen på bugvæggen er sæde for et umbilikalt hernie (navlebrok) og en ulceration på dettes ventrale overflade. Tyndtarmen er sæde for kronisk fibroserende peritonitis.*

*Baseret på mængden af granulationsvæv og bindevæv vurderes alle forandringerne at have en alder på flere uger”*

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses.

Rådet finder, at svin med store brok eller brok med begyndende sårdannelse straks skal flyttes til sygesti med et tykt lag strøelse og lav belægning. Her skal de løbende underkastes omhyggelig vurdering ved de daglige tilsyn. Såfremt tilstanden ikke forbedres, skal dyrene tilses af en dyrlæge og behandles eller aflives.

Rådet anser slagtesvin med store brok med sårannelser på broksækken, grise med bevægelseshæmning samt grise med påvirket almentilstand eller tegn på komplikationer i form af indeklemning, bughindebetændelse o.l. for uegnede til transport. Sådanne svin skal afvises inden transporten og aflives i besætningen.

Lægges ovennævnte samt vedlagte foto til grund, finder Rådet, at svinets tilstand har været tydelig og let erkendelig ved de daglige tilsyn, og at dets situation for længst skulle have været afhjulpet, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved, at det var blevet anbragt i en korrekt indrettet sygesti med et tykt lag strøelse, løbende var blevet underkastet omhyggelig vurdering og rettidig indgriben, inden lidelsen fik det ovenfor beskrevne omfang.

Svinets tilstand var uforligneligt med stadigt ophold i besætningen og efterfølgende levering til slagteri, og viser, at svinet ikke har været underkastet en tilstrækkelig omhyggelig vurdering og rettidig indgriben. Svinet har under opholdet i besætningen været udsat for høj grad af smerte,

lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom det ikke er behandlet omsorgsfuldt under hensyntagen til dets behov.

Rådet finder, at svinet i besætningen har været udsat for groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 2:

Om besætningsejer/chauffør/transportvirksomhed ved at lade dyret transportere fra besætningen til slagteriet, derved har undladt at behandle dyret omsorgsfuldt samt undladt at beskytte det bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe og i bekræftende fald finder rådet da, at der er handlet uforsvarligt eller grovere uforsvarligt.

*Svar ad 2:*

Rådet anser slagtesvin med store brok med sårddannelser på broksækken, grise med bevægelseshæmning samt grise med påvirket almentilstand eller tegn på komplikationer i form af indeklemning, bughindebetændelse o.l. for uegnede til transport. Sådanne grise skal afvises inden transporten og aflives i besætningen.

Af sagsakterne fremgår, at slagtesvinet ikke var separeret fra de andre svin under transporten.

Lægges ovennævnte samt svar ad 1 til grund, finder Rådet, at slagtesvinet under læsning og transport været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom det ikke er behandlet omsorgsfuldt under hensyntagen til dets behov.

Rådet finder, at svinet under læsning og transport har været udsat for groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 3:

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger.

*Svar ad 3:*

Der henvises til Rådets udtalelse af 2. december 2008 om store/komplicerede navle- eller lyskebrok samt Rådets redegørelse af 17. februar 2009 om transport af syge eller tilskadekomne produktionsdyr inkl. heste som kan findes på [www.detvetsund.dk](http://www.detvetsund.dk).

**Afgørelse:**

Tiltalte blev straffet med bøde på 30.000 kr. jf. dyreværnslovens § 28, stk. 2, jf. stk. 1 samt 28, stk. 9 jf. §§ 1 og 2, samt § 35, stk. 1, nr. 1 i transportbekendtgørelsen jf. artikel 3, litra b og artikel 8, stk. 1, jf. bilag I, kapitel I, pkt. 1 og pkt. 2 litra b i transportforordningen.